

_____ אי: *אי*
_____ הכיתה *כיתה*

אזורים

1. התבוננו במפת ארץ ישראל ומלאו את הפרטים הבאים לגבי היישוב שאתם גרים בו:

- א. אנחנו גרים ביישוב _____ 01__
- ב. היישוב שלנו נמצא באזור _____ במדינת ישראל. 02__
- ג. מהו האזור השכן לאזור שלנו? _____ 03__
(תוכלו לרשום אזור שכן אחד או יותר.)
- ד. מהם הדברים המבדילים בין האזור שלנו לאזור השכן? _____ 04__

2. התבוננו במפה הפיזית של ישראל וחלקו אותה לאזורים.

א. כתבו את שמות האזורים: _____ 05__

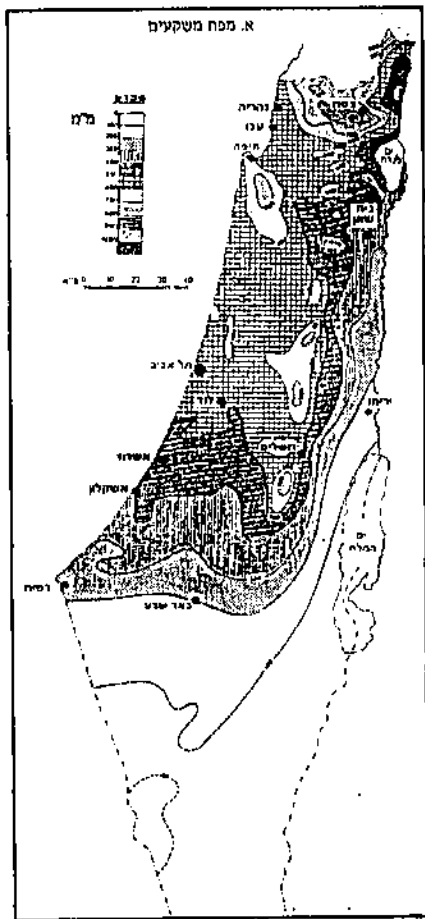
גאוגרפיה

02/01

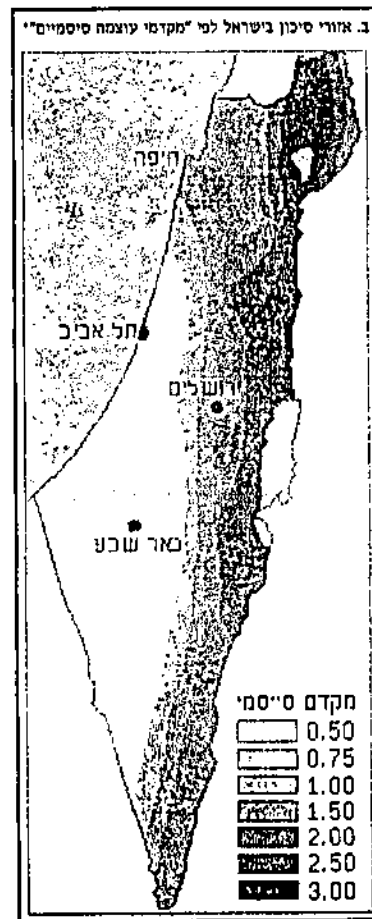
ב. הסבירו: על פי מה חילקתם את ישראל לאזורים?

06

3. לפניכם מאגר מפות של ישראל.
בכל מפה מחולקת ישראל לאזורים.

מתוך: סופר א., א"י, הוצאת גסטליט, 1982, חיפה, עמוד 25.

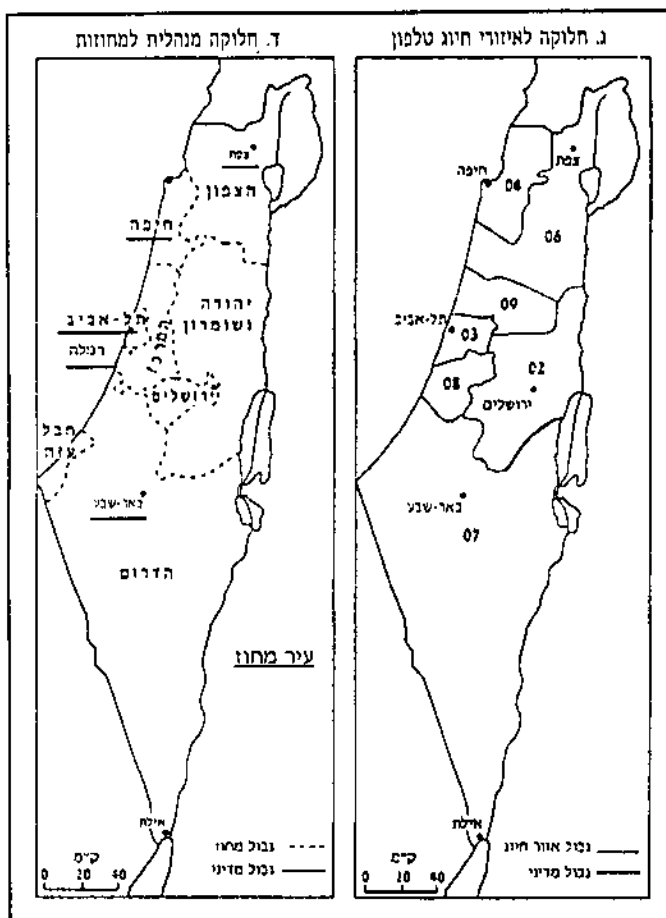
מתוך: "הארץ", 8.1.93

* מקדם סייסי - המספר מציין את עוצמת הסיכון לפגיעה מרעידות אדמה.

גאוגרפיה

02/01

מתוך: "מישור החוף התיכון והדרומי וצפון הארץ", הוצאת מטה, 1992, עמוד 7.

א. מפת משקעים

על פי מה מחולקת המפה לאזורים? _____

היישוב שלי נמצא באזור שבו יורדים בממוצע _____ מ"מ

גשם.

07__

ב. מפת אזורי סיכון סייסמיים

08

על פי מה מחולקת המפה לאזורים? _____

האם האזור שלכם נמצא ברמת סיכון גבוהה או נמוכה מבחינה

סייסמית? _____

ג. מפת אזורי חיוג

09

על פי מה נעשתה החלוקה לאזורים במפה זו? _____

באיזה אזור חיוג נמצא היישוב שלכם? _____

ד. מפת החלוקה המנהלית של ישראל

10

באיזה מחוז מנהלי נמצא היישוב שלכם על פי המפה? _____

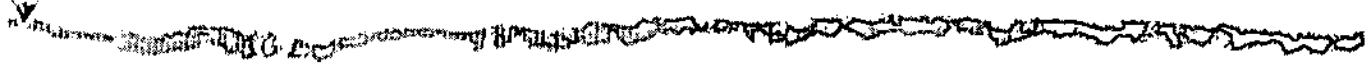
ה. התבוננו במדריך טלפונים של האזור שלכם וכתבו: אילו משרדי

11

ממשלה נמצאים בעיר המחוז?

ו. סכמו: מדוע חשוב לחלק את הארץ לאזורים מנהליים?

12

4. בדקתם אפשרויות שונות של חלוקת הארץ לאזורים. גיליתם שהיישוב

שלכם משתייך לאזורים שונים בהתאם לסוג החלוקה.

חשבו וכתבו:

א. מה אפשר ללמוד על היישוב שלכם ממאגר המפות?

ב. אתם מתבקשים לתכנן יישוב חדש. באילו נתונים מתוך מאגר המפות תוכלו להשתמש? חשבו על: מקום היישוב, ענפי כלכלה, בניית בתים, ועוד.

ג. לאחר שלמדתם איך מחלקים את הארץ לאזורים - נסו

להשיב: מהו אזור?

אזור הוא -

02/01

אזורים

תוכן המשימה

משימה זו עוסקת ברגיונליזם - חלוקת המרחב לאזורים על פי קריטריונים שונים ובהתאם לצרכים שונים. במשימה מודגשת האפשרות לחלק מרחב מסוים באופנים שונים, לצורכי לימוד ותכנון, ועקב כך האפשרות, שנקודה מסוימת במרחב תהיה שייכת בכל פעם לאזור חלוקה אחר. על התלמידים מוטל להבין את הסיבות ואת המטרות שבגללן מחלקים את המרחב לאזורים, וכן להגדיר מהו אזור על פי הנתונים והפעילויות במשימה. המשימה מתבססת על דרך הלמידה הרגיונלית המקובלת בלימודי מולדת וחברה וגאוגרפיה.

מס' השאלה דרישה קוגניטיבית

1. א-ב. זיהוי האזור שבו מתגוררים התלמידים ורישום נכון של שם היישוב ושם האזור שהם גרים בו.
- ג.1 הפקת מידע ממפת ישראל - זהו אזור/אזורים שכנים לאזור שהתלמידים גרים בו.
- ד.1 מציאת הברלים בין אזור המגורים לבין האזור/האזורים השכנים.
- א.2 הפקת מידע ממפה פיזית - חלוקה של ישראל לאזורי משנה על פי המפה הפיזית, ורישום שמות האזורים.
- ב.2 קביעת הקריטריונים שעל פיהם נעשתה החלוקה.
- א-ד.3 הפקת מידע ממפות המחלקות את ישראל לאזורים על פי קריטריונים שונים. זיהוי הקריטריון לחלוקה בכל אחת מהמפות ומציאת אזור המגורים של התלמיד על פי כל אחת מהחלוקות.
- ה.3 הפקת מידע ממרריך טלפונים לגבי משרדי הממשלה בעיר המחוז.
- א.3 הסקת מסקנה - מדוע חשוב לחלק את הארץ לאזורים?
- א.4 הסקת מסקנות ממאגר המפות לגבי מקום המגורים.
- ב.4 הסקת מסקנות ממאגר המפות לגבי הקמת יישוב חדש.
- ג.4 הגדרת המושג "אזור".

02/01

תיאור הפעילות

המשימה מתחילה בהתייחסות אישית לאזור מגוריהם של התלמידים. התלמידים מתבקשים לזהות את האזור שהם גרים בו, להצביע על אזורים שכנים ולערוך הבחנות בין אזור המגורים ואזורים שכנים. לאחר מכן הם מתבקשים לחלק את ישראל לאזורים על פי קריטריונים שונים ולהפיק מידע מתוך מאגר מפות נתונות, המחלקות את הארץ על פי קריטריונים מוסכמים. התלמידים מתבקשים לגלות את מקומו של אזור המגורים בהתאם לחלוקת השונות. בשלב הבא על התלמידים להסיק מסקנות - לאילו צרכים נוהגים לחלק מדינה לאזורים ואילו שימושים יישומיים יש לנתונים המופקים ממפות חלוקה לאזורים באופן כללי, בעיקר לגבי מקום המגורים. בשלב האחרון התלמידים מתבקשים להגדיר את המונח "אזור" על פי הידע ועל פי הפעילויות שבמשימה.

ממצאים וקשיים

מקצת התלמידים התקשו להגדיר מהו איזור. וכן התגלה קושי בשאלה 1.3. מדוע חשוב לחלק את הארץ לאזורים מנהליים.

טווח זמן והכנה

המשימה מתאימה לשיעור כפול ומצריכה אטלס.

מפתח תשובות

מספר פריט: 01

מספר שאלה: 1. א

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

שם היישוב

מפתח ציונים:

ציין את שם היישוב כהלכה - 2

אחר, לא ענה - 0

02/01

מספר פריט: 02

מספר שאלה: 1.1 ב

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

מציין את האזור שהישוב נמצא בו. למשל:

חררה - מישור החוף / השרון

● פרדס חנה - מישור החוף

● גבעת נילי - מישור החוף

● רכסים - אזור הצפון - מישור החוף הצפוני

מפתח ציונים:

ציין את שם האזור כהלכה - 2

אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 03

מספר שאלה: 1.1 ג

דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

ציין אחד האזורים השכנים. למשל:

● רכסים - אזור הצפון, אזור שכנ - מישור החוף התיכון.

● חדרה - מישור החוף, שכנ - אזור השומרון.

● פרדס חנה - מישור החוף, שכנ - אזור ההר.

מפתח ציונים:

ציין את אחד האזורים השכנים - 2

אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 04
מספר שאלה: 1. ד
דרגת קושי: בינוני

הברלים שציינו יכולים להיות: אקלימיים, טופוגרפיים, קשורים באוכלוסייה, בהיבטים כלכליים וכדומה.

תשובות נכונות:

- האזור שלנו מישור ואילו האזור השכן הררי.
- הברלי גובה.
- הברלים בצפיפות אוכלוסין.
- אזור עם התיישבות כפרית, לעומת אזור שיש בו התיישבות עירונית.

תשובה חלקית:

הברלי צנעים במפה.

מפתח ציונים:

- ציין לפחות 2 הברלים נכונים בין אזור המגורים והאזור השכן - 2
ציין לפחות הברל אחד או נתן תשובה חלקית - 1
אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 05
מספר שאלה: 2. א
דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

רשימת אזורי הארץ על פי חלוקה לאזורים גאוגרפיים. למשל:
גליל עליון, גליל תחתון, עמק יזרעאל, מישור החוף, הרי שומרון, הנגב הצפוני, הנגב הדרומי, גולן.

מפתח ציונים:

- רשם שמות של מספר אזורים בחלקים שונים של הארץ - 2
רשם שמות אזורים רק של אזור אחד בארץ - 1
אחר, לא ענה - 0

02/01

מספר פריט: 06

מספר שאלה: 2. ב

דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

- על פי אזורים גאוגרפיים.
- על פי צפון, מרכז, דרום - אם התשובה הזו תואמת את התשובה בסעיף הקודם.
- ככלל, תשובה שיש בה מאפיינים גאוגרפיים, תואמת את החלוקה לאזורים בסעיף הקודם מתקבלת.

תשובות שגויות:

על פי אזורי חיג, כאשר בסעיף הקודם החלוקה היא על פי אזורים גאוגרפיים.
על פי הכיוונים.

מפתח ציונים:

- רשם תשובה התואמת את החלוקה בסעיף הקודם ואשר יש בה מאפיינים גאוגרפיים - 2
- רשם תשובה שיש בה מאפיינים גאוגרפיים אך אינה תואמת את החלוקה הקודמת - 1
- אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 07

מספר שאלה: 3. א

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

על פי כמות המשקעים בכל אזור.
כמות משקעים מתאימה לאזור, למשל: שרון - 400-600 מ"מ בממוצע רב שנתי.

מפתח ציונים:

- ענה תשובה נכונה - 2
- ענה תשובה חלקית - 1
- אחר, לא ענה - 0

02/01

מספר פריט: 08

מספר שאלה: 3. ב

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

על פי אזורי סיכון סייסמיים

מקדם סיכון - 0.50

ברמת סיכון נמוכה/נמוכה יחסית

עד 1.00 - רמת סיכון נמוכה

עד 2.00 - רמת סיכון בינונית

מ- 2.00 ומעלה - רמת סיכון גבוהה

מפתח ציונים:

ענה תשובה מלאה - על פי אזורי סיכון סייסמיים, ציון מקדם הסיכון ורישום כמות הסיכון באזור - 2

ענה תשובה חלקית - 1

אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 09

מספר שאלה: 3. ג

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

על פי אזורי חיוג

אזור חיוג נכון על פי היישוב והאזור

תשובות שגויות:

על פי גבהים

מפתח ציונים:

רשם תשובה מלאה על פי אזורי חיוג, וציין אזור חיוג נכון - 2

רשם רק אחד מן הסעיפים - 1

אחר, לא ענה - 0

02/01

מספר פריט: 10
מספר שאלה: 3. ד
דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

רשם שם של אזור מנהלי בהתאם ליישוב שבו הוא גר, כגון רכסים - מחוז חיפה.

מפתח ציונים:

רשם אזור מנהלי נכון - 2
אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 11
מספר שאלה: 3. ה
דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

רשימת משרדי ממשלה בעיר המחוז, כגון חיפה - משרד החינוך, משרד הפנים, משרד התחבורה.

מפתח ציונים:

רשם לפחות 3 שמות משרדי הממשלה בעיר המחוז של אזור המגורים - 2
ענה תשובה חלקית - רק עיר מחוז או רק משרדי ממשלה - 1
אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 12
מספר שאלה: 1.3
דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

החלוקה המנהלית למחוזות מאפשרת לאנשים להגיע למשרדי הממשלה באזור מגוריהם ומאפשרת לממשל להגיע לכל אזור על פי צרכיו.

02/01

מפתח ציונים:

- 2 - ענה תשובה נכונה
- 1 - ענה תשובה חלקית
- 0 - אחר, לא ענה

מספר פריט: 13

מספר שאלה: 4. א

דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

תשובה המסכמת את הנתונים של היישוב על פי המפות המצורפות. למשל: ביישוב שלנו יורד גשם רב, רמת הסיכון הסייסמי נמוכה. היישוב נמצא במחוז חיפה, באזור חיוג 04.

מפתח ציונים:

- רשם סיכום נתונים מכמה מפות - 2
- רשם סיכום נתונים ממפה אחת - 1
- אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 14

מספר שאלה: 4. ב

דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

על פי מאגר המפות אפשר לתכנן באיזה מחוז יוקם היישוב. אפשר להחליט האם לקיים בו ענפי חקלאות, בהתאם לכמות המשקעים, ואפשר לדעת האם האזור רגיש מבחינה סייסמית (כדי לתכנן את המבנים). כל תשובה המתייחסת לנתונים מתוך מאגר המפות ולהשפעתם על תכנון היישוב - מתקבלת.

מפתח ציונים:

- ענה תשובה מלאה, בציון נתונים והשפעותיהם על התכנון - 2
- ענה תשובה חלקית - 1
- אחר, לא ענה - 0

02/01

מספר פריט: 15

מספר שאלה: 4. ג

דרגת קושי: בינוני קשה

תשובות נכונות:

אזור הוא שטח שיש לו מאפיינים ייחודיים, המבחינים אותו מאזורים שכנים.
לאזור יש נתונים גאוגרפיים משלו, שונים מן הנתונים של אזורים אחרים.

מפתח ציונים:

ענה תשובה המתייחסת לתכונות הייחודיות של אזור המבחינות אותו מאזורים אחרים - 2

ענה תשובה חלקית - רק ייחוד של אזור או רק תכונות מבחינות - 1

אחר, לא ענה - 0

❖ ❖ ❖